

Viyana'da Aşık Veysel'i Anmak

Kadim Ülker tarafından yazıldı.
Perşembe, 10 Nisan 2008 02:55

Viyana'da Aşık Veysel'i Anmak

KADİM ÜLKER

Yönetim kurulunda bulunduğum Avusturya Atatürkçü Düşünce Derneği'nden arkadaşlarıma aylar öncesinden Aşık Veysel'i Atatürk Kültür Merkezi'mizde bir konferans ile anmak istediğimi iletmıştim. Arkadaşlarım ilgiyle karşıladılar ve hemen anma gününü belirledik. Anma günü 21 Mart'ta olmalıydı diye düşünürken, ertesi gün Avusturya'da tatil olan 23. Mart'ta karar kıldık.

Kafamda konferansımın çerçevesini belirlemiş, onu kağıda geçirmek gerekiyordu. Zira çok sayıda materyal elimde bulunmaktaydı. Hasta olmak pek güzel değildir, ancak konferansımın gününü belirledikten sonra müthiş bir gribe yakalanmış ve tam tamına dört hafta istirahatta kalmıştım. İşte hastalık da fırsattır diyerek, kafamda oluşturduğum metni yazmaya başladım.

Kısa sürede sayfalar dolusu yazımı bitirmiş, geriye yazımı tekrar tekrar gözden geçirip, hataları yanlış anlaşılmalara yolaçabilecek noktaları ayıklamam gerekiyordu. Öyle de yaptım.

Hazırladığım metin hoşuma gitmişti.

Geriye metni nelerle süsleyeceğime gelmişti. Fotoğraflar, dinleteceğim türküler ve sinevizyon vs.. Sevgili **Ali Özer**, **Yıldırım Hür** kardeşlerim, kadim dostum **Hasan Erkılıç** ve **Sivrialan.net** bana her türlü yardımı yapabiliyorlardı. Yıldırım Hür kucak dolusu fotoğrafla, Ali Özer sinevizyon ve Macarca Veysel türküleriyle ve Hasan Erkılıç ise babası Aşık Küçük Veysel Erkılıç'ın türküleriyle katkıda bulundular. Elimde zaten yeterince malzeme vardı, fakat işlemek istediğim konuya göre eksikliklerim bu dostlarım tarafından telafi edildi.

İsimlerini teker teker anarak

sunumumun sonunda kendilerine teşekkür ettiğim bu dostlarım yoğun alkış aldılar. O alkışları Hasan'a, Ali ve Yıldırım'a iletiyorum.

Gripten dolayı ayrılmış olduğum istirahat bitmemişti, konferansım sunuma hazırdı. Canlı müzik de düşünmüş, konferans sırasında gösterilen fotoğraflar Aşık Veysel melodileri ile süslenebilirdi. Yeğenimle görüştüm, olurunu aldım, sunuma bir iki gün kala Viyana'da olmayacağını bildirerek, bana saz çalamayacağını ilettiler.

Derken değerli bir ağabeyimin oğlu yıllarının saz öğretmeni **Muharrem Çukacı** ricamı kırmadı, işini bırakıp, anlatımım

Viyana'da Aşık Veysel'i Anmak

Kadim Ülker tarafından yazıldı.
Perşembe, 10 Nisan 2008 02:55

süresinde sazıyla bana eşlik etti. Aşık Veysel'den bir de güzel bir türkü okudu. Kendisine de teşekkür ederim.

Avusturya Atatürkçü Düşünce Derneği yönetim kurulu üyesi **Özgür Akyürek** tarafından güzel bir afiş hazırlanmış, geriye onları dağıtmak kalmıştı.

Afişleri tek başıma dağıttım, sadece işim üzerinden tanıdığım bir dost afişlerden alıp kahvanelere götürüp dağıtmış olduğunu öğrendim. Gazetelere haber yazdım, iki yerel gazete haberi kullandı, diğerleri ya benden ya da Aşık Veysel'den veya kültür merkezimizin adından dolayı ilgisiz kaldılar. Alevi „temsilcisi“ olduğunu söyleyen bir televizyonun Avusturya temsilcisine bizzat haber vermiş ve kendisi ile de eski arkadaş olmamıza rağmen, haber yapmadıkları gibi anmaya gününe tenezzül bile etmediler.

Bunun yanında **Ulusal Kanal** onca sıkıntının arasında yazmış olduğum haberi Aşık Veysel'in fotoğrafları ve türküleriyle süsleyerek hem ozanımızı andı, hem de anma ve sunumu haber yapmıştı. **Ulusal Kanal'a** da ayrıca teşekkürlerimi iletmek istiyorum.

Konum Aşık Veysel ve Sosyal Çevresi olduğuna göre Sivrialan'nın kilim kültürünü de tanıtmak gerekir diye düşünerek küçük bir kilim sergisinin nasıl olacağını yakın çevremdeki eski bir büyükelçi eşine sordum. Neler yapmak istediğimi anlattıktan „sonra şimdiden heyecanlanıyorum, kesinlikle kilim sergisi de yapmalısın“ düşüncesini belirttikten sonra, kilimleri düzenlemek için yardıma geleceğini de ihmal etmedi. O halde kilim bulmak lazımdı. Kilimi olduğunu bildiğim ismini de burada anmak istemediğim Sivrialanlı bir yakınımın kilim getirmesini rica ettim. Anma etkinliğine pek gönüllü de gelmeyen ve sunumun bitiminden önce giden bu Sivrialanlı yakınım getirmemişti. Canı sağolsun dedim, düğüne gidecekmış.

Viyana'da onlarca yıl tanıdığım ve bende telefonları olan tanıdık ve arkadaşları aradım. Aşık Veysel'i anma etkinliğini haber verdim. Telefonla aradığım herkes gelmişti. Hem de

Viyana'da Aşık Veysel'i Anmak

Kadim Ülker tarafından yazıldı.
Perşembe, 10 Nisan 2008 02:55

bazıları ellerinde hazırlamış oldukları yiyeceklerle gelmiş, nefis bir de büfe oluşturulmasına sebep olmuşlardı. Bunların arasında gene ilaç için tek bir Sivrialanlı bile yoktu. Zaten toplantıda da bir elin parmakları kadar denilecek kadar Sivrialanlı ve Emlek köylüsü gelmişti. İkiyüz kişilik salonumuz dolmuştu. Türkiye'nin dört bir tarafının insanlarından, ateşesinden işçisine, işçisinden öğrencisine çok değişik çevrelerden kadınlı erkekli yüzlerce insan salonu doldurmuştu. Burada iki çocuklarıyla 300 kilometre uzaktan trene atlayıp, anma etkinliğine gelen, Manisalı genç bir aileyi de anmak istiyorum.

Afiş dağıtırken ve telefon ederken aldığım cevaplar birbirinden ilginçti: „Aşık Veysel'i babamdan daha çok seviyorum“, „Aşık Veysel ortak kültürümüzdür“, „Kültürümüze sahip çıkmanız ne kadar güzel“ diyenler vardı. Elindeki afişi evirip övirip tekrar tekrar „Kültürümüze sahip çıkmanız ne kadar güzel“ diyen Almanya'da doğmuş ve yaşamış, daha sonra da Avusturya'ya gelmiş genç hanımın reaksiyonu beni fazlasıyla etkilediğinden burada paylaşmaya değer buldum.

Anma günü gelmiş çatmıştı. Eldeki kilimlerle toplantı salonunun süslemiş, misafirler yerini almış, toplantımız artık başlayabilirdi. Dernek başkanımız **Erol Güçlü**, sözde Ergenekon çetesi üyesi olmaktan suçlanarak gözaltına alınan

Cumhuriyet
Gazetesi yazarı

Viyana'da Aşık Veysel'i Anmak

Kadim Ülker tarafından yazıldı.
Perşembe, 10 Nisan 2008 02:55

İlhan Selçuk

, İstanbul Üniversitesi eski rektörü
Prof

Dr Kemal Alemdaroğlu

,
İşçi Partisi Genel Başkanı
Doğu Perinçek

Ulusal Kanal

genel yayın yönetmeni

Ferit İlsever

ve

Aydınlık

dergisi genel yayın yönetmeni

Dr. Serhan Bolluk

ile dayanışma içinde olduğunu ve onların gözaltına alınmalarını protesto eden konuşmasından sonra kürsüye çağırıldım.

Tam tamına 2,5 saat Emlek yöresini, Sivrialan köyünü coğrafi yapılarıyla, Aşık Veysel ve çevresinde bulunan Esmâ Ana'dan İbrahim Tutuş'e, ondan Aşık Küçük Veysel Erkılıç ve Hıdır Güç Dede'ye kadar olan insanları anlattım.

Ozanlarıyla tohumu sık atılmış Emlek yöresinin önde gelen ozanlarından Aşık Kemter, Aşık Veli ve Aşık Agahi'nin kimler olduklarını tadımlık birer de şiirleriyle tanıtılması izleyiciler tarafında ilgiyle dinlendi. Daha sonra ise Aşık Hüseyin Gürsoy, Aşık Ali İzzet Özkan, Aşık Hasan Devrani

vardı. Aşık Hüseyin'nin bir "Nolur Suna Boylum Gör Beni Beni" türküsünü Ruhi Su'yun sesinden dinlilerek Ruhi Su'nun da etkinlik içreisinde anılmasına sebep olundu.

Sırasıyla Aşık Veysel'in yaşadığı Sivrialan köyü dağlarıyla, bitki örtüsüyle, tarlalarında ekilen biçilen ekini, harmanda saman ve denenin ayrılmasına, evlerdeki ambarlara taşınmasına kadar, oradan da düğününde çekilen halayı ve türküsüne kadar fotoğraf ve seslerle anlatıldı ve tanıtıldı.

Daha sonra Aşık Veysel'in hayatının hiç şüphesiz en önemli kişilerinden olan, ilk eşi Esmâ Ana gene fotoğraf ve kitaplara yansımış anıları dinleyicilerle buluşturuldu. Daha sonra İbrahim Tutuş ile Veysel'in ilişkisi, ayrılışı, birlikte yaşamış oldukları seçme anılar, beraber söyledikleri bir türkü ile izleyicilere iletildi. Atatürk'le buluşma istemlerinin başarısızlıkla sonuçlanması anıları izleyenlerin yüreklerini buruklaştırdı.

İbrahiş Tutuş'dan sonra ise Aşık Küçük Veysel ile Aşık Veysel'in Türkiye'de yaya olarak kilometrelerce yollar katederek, hem sazı, hem de sözü tanıtmaya emeklerini anlatırken izleyicilerin aydın yüzleri daha da aydınlandığına şahit oluyordum. Tadımlik olsun diyerek „Agül“ türküsünü „Aşık Küçük Veysel'den dinlemeye var mısınız“ diye sorduğumda, „toplantı çok uzun oldu, bitir de gidelim“ itirazı yerine „lütfen“ cevabı bana doğrusu mutluluk verdi. Konferans boyunca bana sazıyla eşlik eden Muharrem Çukacı kardeşim, konuşmama ara verdiğim ilk fırsatta „Abi bu türküyü isterim“ diyordu.

Anlatı içersinde zaman zaman benim gözlerim doldu, boğazım düğümlendi, zaman zaman ise izleyenlerin gözleri dolmuştu. İzleyicilerin gözlerinin dolduğu anlardan birisi de, Aşık Küçük Veysel'in hakka yürümesi sonrasında Aşık Veysel'in söylemiş olduğu „İşte ben şimdi kör oldum“ sözünün iletirme anıydı.

Daha sonra ise Aşık Veysel'in kapı komşusu Hıdır Güç Dede'yi tanıtip, aralarında bir kıyas yapmaya çalıştım. O da esas olarak Aşık Veysel'in cumhuriyetçiliği, hem mezhep, hem de ırk ayrımcılığına karşı duruşuyudu.

Aşık Veysel'i yaratan, onun gelişimi ve tanıtımında önemli tarihi roller üstlenmiş bireyleri anlattıktan sonra, sıra Ali Özer kardeşimin hazırlamış olduğu sinevizyonu göstermeye gelmişti. Sinevizyon farklı ülkelerin farklı müzik aletleriyle çalınmış ve hatta farklı dillerde söylenmiş türkülerle süslenmişti. Sinevizyon sonrasında izleyenlere Aşık Veysel'in Kızılırmak türküsünü de aynı şekilde üç farklı sanatçı, iki farklı dil ve üç farklı saz aleti ile söylenmiş olmasının orada sunmamın bir nedeni vardı; O da Aşık Veysel'in yerellikten, ulusallığa, ulusallıktan da evrenselliğe uzanan boyutunun vurgulanmasıydı.

Aşık Veysel'in türkülerinin Fikret Kızılok ile başlayıp Fazıl Say ile devam eden ve yüzlerce başka müzisyenin farklı müzik aleti ile çalmasının yanında, Arjantinli gitarist gitar eşliğinde ve Macar müzisyen Macar dilinde Aşık Veysel'in türküsünü söyleme ve çalmaları, Aşık Veysel'in yerellikten, ulusallığa, oradan da evrenselliğe uzanmış olmasının daha güzel bir kanıtı olur muydu?

Konferansım bitmiş, sıra Aşık Veysel türküleri arasında büfeye gelmişti, Kendisine burada da teşekkür etmeyi borç bildiği eşim Nuray ve arkadaşları Fidan, Saadet, Nazlı, Melek, Sevim ve Zarife dostlarımızın hazırladığı büfe ve benim can dostum Cemal Çukacı'nın getirdiği şaraplarla Aşık Veysel, arkadaşları ve Sivrialan konuşuldu.

Bana şahsen gelip teşekkür etmek isteyen onlarca insan tekrar tekrar „Aşık Veysel ve Sivrialan köyünü başka bir gözle tanımış“ olduklarından dolayı teşekkür ediyorlardı. İzleyiciler arasında amcam ve oğlum da vardı, çok fazla konuşmayan ancak çoğu zaman vücut diliyle kendisini ifade eden amcamın gözlerinin neminin kurumamış olmasını görmem ve oğlumun bana sarılıp „Baba seninle gurur duyuyorum“ sözleri Aşık Veysel'e yakışır bir anma etkinliğinin kanıtlarıydı

Viyana'da Aşık Veysel'i Anmak

Kadim Ülker tarafından yazıldı.
Perşembe, 10 Nisan 2008 02:55

benim için.

Etkinlik Anadolu Ajansı muhabiri Ali Haydar Yurtsever tarafından yazılmış haberle Türk ve Azerbeycanlı gazetelere haber olmuştu. Takip edebildiğim kadarıyla Aşık Veysel bir İstanbul'da anıtı başında bir de Viyana'da anılmıştı.

Bundan sonraki konferansın konusu Aşık Veysel geleneği ve yaşayan Emlek ozanları neden olmasın? O halde hadi malzeme toplamaya.....